

Lounais-Suomen Elinvoimakeskus
kirjaamo.lounais-suomi@elinvoimakeskus.fi

Viite Lausuntopyyntö LOU/2038/2026

Aihe Pori, Uusi maantie välillä Vt8 – Vt2, yleissuunnitelma

Lounais-Suomen Elinvoimakeskus on pyytää Satakunnan Museon lausuntoa uudesta maantiestä välillä vt8-vt2. Suunnittelukohteena on Porin kaupunkiin, lähelle Ulvilan rajaa sekä taajamaa sijoittuva uusi yhteys välillä Tuorsniemi (vt 8) - Honkaluoto (vt 2) sekä siihen liittyvät tie-, katu- ja liittymäjärjestelyt. Uutta 1+1-kaistaista tietä rakennettaisiin noin kuusi kilometriä. Honkaluodon logistiikka-alueelle sekä valtatie 8 ja uuden tien liittymään rakennettaisiin eritasoliittymät. Yleissuunnitelmassa ratkaistaan Pinomäentien liittyminen uuteen tiehen, valtatie 8 rinnakkaistiejärjestelyt sekä yhteydet valtatie 8 uudesta liittymästä länteen päin.

Tiehankkeen tavoitteena on päätieliikenteen sekä Porin kaupungin maankäytön kehittämisen tavoitteiden yhteensovittaminen.

Hankealueelle sijoittuu Satakunnan vaihemaakuntakaavassa 2 (2019) osoitettu Lattomerén maakunnallisesti arvokas kulttuurimaisema sekä Lattomerén maakunnallisesti merkittävä kulttuuriympäristö.

Suunnittelualue sijaitsee noin kahden kilometrin päässä valtakunnallisesti arvokkaasta maisema-alueesta, Kokemäenjokilaakson kulttuurimaisemat. Alue sijaitsee maakunnallisesti arvokkaan Lattomerén kulttuurimaisema-alueen pohjoisosassa ja noin 800 metrin päässä maakunnallisesti merkittävästä Lattomerén kulttuuriympäristöstä. Kohdetta koskee suunnittelumääräys:

Alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on otettava huomioon alueen kokonaisuus, erityispiirteet ja ominaisluonne siten, että edistetään niihin liittyvien arvojen säilymistä ja kehittämistä mukaan lukien avoimet viljelyalueet. Kaikista aluetta tai kohdetta koskevista suunnitelmista ja hankkeista, jotka oleellisesti muuttavat vallitsevia olosuhteita, tulee museoviranomaiselle varata mahdollisuus lausunnon antamiseen. Kohteen ja siihen olennaisesti kuuluvan lähiympäristön suunnittelussa on otettava huomioon kohteen kulttuuri-, maisema-, luonto- ja ympäristöarvot sekä huolehdittava, ettei toimenpiteillä ja hankkeilla vaaranneta tai heikennetä edellä mainittujen arvojen säilymistä.

Satakunnan Museon kannanotto

Arkeologinen kulttuuriperintö

Tiehankkeen suunnittelualueella tai sen lähiympäristössäkään ei sijaitse muinaismuistolain (295/1963) rauhoittamia kiinteitä muinaisjäännöksiä tai muita arkeologisia kohteita. Alueen topografian perusteella muinaisjäännösten esiintyminen on epätodennäköistä. Tämän vuoksi Satakunnan Museo katsoikin, ettei arkeologista selvitystä ole hankkeen yhteydessä tarpeen laatia.

Hankkeella ei ole vaikutuksia arkeologiseen kulttuuriperintöön.

Rakennettu kulttuuriperintö ja maisema

Tiehanke sijoittuu maakunnallisesti merkittävän Lattomerén kulttuurimaiseman pohjoisosaan. Alueen kulttuurimaiseman arvot perustuvat avoimeen, pitkään viljeltyyn peltomaisemaan, laajoihin ja avariin näkymiin sekä muun muassa Pinomäen jälleenrakennuskauden rakennuskantaan ja peltomaisemaan sijoittuviin taloryhmiin.

Hankeselostuksen vaikutusten arvioinnin (luku 4.4) mukaan uusi maantie katkaisisi peltoaukean, ja liikkuminen maantien eri puolille keskittyisi kahteen ylityskohtaan (Vuolteentie ja Pinomäentie). Tämä vaikeuttaisi pelloille kulkemista ja niiden käyttöä. Lisäksi arvioinnissa todetaan, että uusi maantie erottuisi avoimessa peltomaisemassa kauempaa tarkasteltuna kapeana, vaakasuuntaisena nauhana. Suurimmat vaikutukset kohdistuisivat tielinjan välittömään ympäristöön, kun taas kaukomaisemassa tielinja ei muodostuisi merkittävästi hallitsevaksi (luku 4.9).

Vaikutusten arvioinnissa todetaan, että Lattomerén kulttuurimaisema on maakunnallisesti arvokas ja sen herkkyys muutoksille on suuri. Tästä huolimatta arvioinnin mukaan uudella maantiellä ei olisi olennaista vaikutusta kulttuuriympäristön ominaispiirteiden säilymiseen, ja peltomaiseman avoimuuden sekä pitkien näkymien arvioidaan säilyvän.

Satakunnan Museo katsoo kuitenkin, että tiehankkeella on vaikutuksia peltoliikenteeseen ja sitä kautta viljelyn edellytyksiin. Tämä voi pitkällä aikavälillä lisätä riskiä peltojen viljelykäytön vähenemisestä, mikä puolestaan uhkaa avoimen kulttuurimaiseman säilymistä. Edellä esitetyin perustein Satakunnan Museo esittää, että hankkeen jatkosuunnittelussa tulee huomioida peltojen käytön vähenemiseen

liittyvät riskit sekä niiden mahdolliset vaikutukset arvokkaan kulttuurimaiseman säilymiseen.

Satakunnan Museo

Museonjohtaja Johanna Jakomaa

Tutkija Sanna Kuusikari

Arkeologi Leena Koivisto

Tiedoksi

Lupa- ja valvontavirasto/kirjaamo, Katariina Alaspää
Lounais-Suomen elinvoimakeskus/Annakaarina Lamminpää
Satakuntaliitto/kirjaamo
Museovirasto/kirjaamo

Tämä asiakirja on hyväksytty sähköisesti Porin kaupungin asianhallintajärjestelmässä